

Datum

22 april 2021

Onderwerp

Input VNG voor WGO's 28 april over twee Covid-wetsvoorstellen

Geachte dames en heren,

U spreekt op 28 april over twee wetsvoorstellen:

- Tijdelijke wet testbewijzen covid-19) (35807)
- Wijziging van de Wet publieke gezondheid vanwege de invoering van aanvullende maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van covid-19 (35808, de Invoering Quarantaineplicht)

De VNG vraagt uw aandacht voor drie punten:

1. **Algemeen:** wij willen uw aandacht nadrukkelijk vragen voor de handhaving door gemeenten. Er wordt een grens bereikt van taken die gemeenten op grond van de tijdelijke regeling maatregelen covid-19 kunnen handhaven;
2. **Testbewijzen:** wij hebben geen bezwaren tegen de Tijdelijke wet testbewijzen covid-19 (35807);
3. **Quarantaineplicht:** wij zouden graag zien dat, om een quarantaineplicht zo werkbaar mogelijk te handhaven, het wetsvoorstel Invoering Quarantaineplicht op twee onderdelen wordt verbeterd:
  - a. Kom tot een werkbare handhavingsnorm: maak van een meewerkplicht een bereikbaarheidsplicht;
  - b. Voer een logisch boetebedrag in: verlaag de boete van € 435 naar € 339, zodat een lichte handhavingsprocedure mogelijk is.

Grens aan gestapelde handhavingstaken

De minister van VWS komt in korte tijd met drie voorstellen waarmee de handhavingstaken voor gemeenten substantieel zullen toenemen. Het gaat om de quarantaineplicht voor inreizigers, de inzet van testbewijzen en de sluitingsbevoegdheid bij clusterbesmettingen. Gemeenten bereiken hiermee hun grens van taken die zij nog kunnen handhaven en waar zij nog meer toezichthouders voor weten te werven. We vragen u er op toe te zien dat na deze drie wetsvoorstellen niet opnieuw een extra beroep wordt gedaan op de handhaving van coronamaatregelen door gemeenten.

Sinds 1 december 2020 handhaven gemeenten met veel betrokkenheid de tijdelijke wet en de tijdelijke regeling covid-19. Gemeenten bewegen flexibel mee met inmiddels 22 wijzigingen in de tijdelijke regeling covid-19 binnen 4 maanden. Bij een verdere openstelling zullen de voorwaarden blijven veranderen. Dit doet een groot beroep op de beschikbare handhavingscapaciteit en vraagt ook veel van de kennis en flexibiliteit van de toezichthouders. Het uithoudingsvermogen van toezichthouders staat met de handhaving van alle huidige maatregelen inmiddels flink onder druk.

De handhaving door gemeenten richt zich op een breed scala aan gedragsregels en openstelling van publieke plaatsen. Denk hierbij aan de veilige afstand, mondkapjesplicht en groepsvorming waar ook tal van uitzonderingen voor gelden. Verder is er een enorme variatie van publieke plaatsen die toch opengesteld mogen zijn. Het gaat om 43 categorieën van uitgezonderde publieke plaatsen. Beheerders van opengestelde publieke plaatsen moeten zich hierbij houden aan zeer uiteenlopende voorwaarden.

Invoering Quarantaineplicht (35808)

De quarantaineplicht houdt in dat alle reizigers uit aangewezen zeer hoog risicogebieden, ongeacht met welk vervoersmiddel zij reizen, in ieder geval vijf dagen in quarantaine moeten tot zij een negatieve test afleggen. Zonder negatieve testuitslag duurt de quarantaine tien dagen. Reizigers moeten als zij naar Nederland komen een verklaring bij zich hebben waarin reis- en contactgegevens staan en zijn zelf verantwoordelijk voor een geschikte quarantaine-accommodatie. Overtreding van de quarantaineplicht kan leiden tot in ieder geval een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom die afhankelijk is van de situatie, opgelegd door de burgemeester.

VNG steunt verscherping van beleid maar wil twee verbeteringen

De VNG kan zich in principe vinden in een verscherping van het beleid en het invoeren van een verplichting tot quarantaine omdat adviezen in de regel niet altijd worden opgevolgd. Indien een wettelijke verplichting wordt opgelegd, is de verwachting gerechtvaardigd dat de naleving van maatregelen verbetert. Wij vragen echter nadrukkelijk uw aandacht voor de handhaving door gemeenten. Er wordt een grens bereikt van taken die gemeenten op grond van de tijdelijke regeling maatregelen covid-19 kunnen handhaven. Bovendien moeten er nog twee onderdelen worden aangepast om een quarantaineplicht zo werkbaar mogelijk te handhaven. Dit betreft een werkbare handhavingsnorm en een logisch boetebedrag.

Twee noodzakelijke verbeterpunten

Het wetsvoorstel moet op twee onderdelen nog worden verbeterd om de quarantaineplicht zo werkbaar mogelijk te handhaven. Het gaat om een werkbare handhavingsnorm en een logisch boetebedrag.

Werkbare handhavingsnorm

In het wetsvoorstel staat nu de plicht tot meewerken, in plaats van een bereikbaarheidsplicht die direct sanctioneerbaar is, waar wij voor hebben gepleit. Een bereikbaarheidsplicht is volgens het ministerie van J en V in strijd met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Over die uitleg verschillen wij van inzicht.

Bij een bereikbaarheidsplicht als norm in de wet kan de toezichthouder meteen een boete uitschrijven als een persoon niet open doet. Hij is immers niet bereikbaar en dat feit alleen is voldoende voor een boete. Bij een meewerkplicht belt een toezichthouder aan en bij geen gehoor moet hij een briefje in de bus doen en op een later tijdstip terugkomen. Dat kan zich een aantal keren herhalen. Dat legt opnieuw een extra druk op de toch al overbezette toezichthouders in de gemeenten. Wij pleiten er daarom voor alsnog de bereikbaarheidsplicht in de wet op te nemen.

Logisch boetebedrag

In het wetsvoorstel staat een boetebedrag van 435 euro. Hier geldt een zware handhavingsprocedure voor. De toezichthouder moet dan altijd een rapport of proces-verbaal opmaken en de overtreder moet steeds in de gelegenheid worden gesteld zijn of haar zienswijze naar voren te brengen. Wij pleiten voor een boetebedrag van 339 euro zodat er een lichte handhavingsprocedure komt. Bij wet zou een boetebedrag van 435 euro kunnen worden gecombineerd met een lichte handhavingsprocedure. Dit

schept echter onduidelijkheid bij de toezichthouders. Met een bedrag van 339 euro is voor elke toezichthouder duidelijk dat het om een bestuurlijke boete in de lichte procedure gaat.